

Analysen er lavet for Danske HF & VUC og Gymnasieskolernes Lærerforening

Hf-uddannelserne på VUC løser en vigtig uddannelsespolitisk opgave

Hf-uddannelserne på VUC bliver i høj grad benyttet af personer, der ellers har svært ved at få en ungdomsuddannelse. Hf-kursister kommer oftere fra ufaglærte hjem og mange har tidligere afbrudt en ungdomsuddannelse. Efter hf er ni ud af ti i gang med en ordinær uddannelse eller i beskæftigelse. Det er en god investering at hjælpe unge i gang med en uddannelse og ind på arbejdsmarkedet.

Af analytiker **Troels Lund Jensen**, chefanalytiker **Mie Dalskov Pihl**
og stud.polit. **Marie Lund Andersen**

25. juni 2020

Analysens hovedkonklusioner

- Hf-kursisterne har i højere grad end en gennemsnitlig ungdomsårgang ufaglærte forældre, lavere karakterer i dansk og matematik fra grundskolen, og mange har tidligere påbegyndt en anden ungdomsuddannelse, men er faldet fra.
- 2 år efter afsluttet hf-uddannelse fra VUC er ni ud af ti i beskæftigelse eller i gang med en ordinær uddannelse – særligt på uddannelser til pædagog, folkeskolelærer, sygeplejerske og socialrådgiver.
- Blandt kursister, der starter på en hf-uddannelse, modtog 12 procent uddannelseshjælp eller kontanthjælp året før. Blandt kursister, der har gennemført en hf-uddannelse, modtog 5 procent kontanthjælp eller uddannelseshjælp 2 år efter.
- De offentlige finanser forbedres med cirka 200.000 kr. om året, når man løfter en ung kontanthjælpsmodtager uden uddannelse til beskæftigelse gennem en faglært uddannelse eller en professionsbacheloruddannelse.

Kontakt

Analytiker
Troels Lund Jensen
Mobil 28 60 86 42
tlj@ae.dk

Kommunikationschef
Jesper Kirkbak
Mobil 50 73 71 34
jk@ae.dk

Hf-uddannelserne på VUC løser en vigtig uddannelsespolitisk opgave

AE har for Danske HF & VUC og Gymnasieskolernes Lærerforening belyst hvem der går i gang med en hf-uddannelse på VUC, og hvilken status kursisterne har efter en fuldført hf-uddannelse fra VUC.

Analysen viser at hf-uddannelser på VUC løser en vigtig uddannelsespolitisk opgave. Uddannelserne benyttes i høj grad af personer, der ikke har fået en ungdomsuddannelse i det ordinære uddannelsessystem, og efter endt uddannelse er ni ud af ti i gang med en erhvervskompetencegivende uddannelse eller i beskæftigelse.

I første del af analysen belyser vi karakteristika for kursister, der påbegyndte en 2-årig hf-uddannelse eller hf-enkeltfag på VUC i skoleåret 2017/2018¹. I alt indgår 3.200 kursister fra en 2-årig hf-uddannelse og 13.800 kursister fra hf-enkeltfag i analysen. Hf-kursisterne sammenlignes med 22-årige. Det svarer til medianalderen blandt personer, der er startet på et af de to hf-uddannelser.

Hf-uddannelserne på VUC bliver benyttet af personer, der ellers ville have svært ved at få en ungdomsuddannelse. Vi viser fx at hf-kursisterne i højere grad end en gennemsnitlig ungdomsårgang har ufaglærte forældre og lavere karakterer i dansk og matematik fra grundskolen. Hver fjerde kursist på hf-enkeltfag har hjemmeboende børn, og over halvdelen har tidligere påbegyndt en anden ungdomsuddannelse, men er faldet fra uddannelsen.

Før kursisterne påbegyndte en hf-uddannelse på VUC var størstedelen enten i uddannelse eller i beskæftigelse, men knap hver fjerde hf-enkeltfagskursist og hver syvende kursist på 2-årig hf var uden for arbejdsstyrken. 12 procent af kursisterne modtog uddannelseshjælp eller kontanthjælp året før de begyndte på en hf-uddannelse på VUC.

I anden del af analysen belyser vi den socioøkonomiske status 2 år efter afsluttet hf-uddannelse fra VUC. I denne del af analysen indgår 1.830 kursister, der har afsluttet en 2-årig hf-uddannelse, 2.440 kursister, der har fået en hel hf-enkeltfagseksamen og 1.570 kursister, der har afsluttet hf-enkeltfag, svarende til en uddannelsespakke. Uddannelserne er afsluttet i skoleåret 2015/2016, og den efterfølgende status er opgjort i efteråret 2018².

2 år efter afsluttet hf-uddannelse er ni ud af ti i beskæftigelse eller i gang med en ordinær uddannelse – særligt på uddannelser til pædagog, folkeskolelærer, sygeplejerske og socialrådgiver – og 5-6 procent modtager uddannelseshjælp eller kontanthjælp.

Hf-uddannelserne på VUC løser en vigtig uddannelsespolitisk opgave, fordi de hjælper unge videre, der ikke har fået en ungdomsuddannelse i det ordinære system. Det er en god investering – både for den enkelte og for samfundet. De offentlige finanser forbedres med cirka 200.000 kr. om året, hvis man løfter en ung kontanthjælpsmodtager uden uddannelse til beskæftigelse gennem en faglært uddannelse eller en professionsbacheloruddannelse.

En detaljeret beskrivelse af afgrænsning og metode findes bagerst i analysen.

¹ Skoleåret løber fra d.1/7 2017 til d. 30/6 2018, og var senest tilgængelige data på tidspunktet for dataindsamlingen.

² Skoleåret løber fra d.1.7 2015 til d.30/6 2016, og uddannelses- og socioøkonomisk status er opgjort i oktober/november 2018.

Første analysedel:

Karakteristik af kursister der påbegynder en hf-uddannelse på VUC

I første del af analysen belyser vi karakteristika for kursister, der påbegyndte en 2-årig hf-uddannelse eller hf-enkeltfag på VUC i skoleåret 2017/2018. I alt indgår 3.200 kursister fra en 2-årig hf-uddannelse og 13.800 kursister fra hf-enkeltfag i analysen. Hf-kursisterne sammenlignes med 22-årige. Det svarer til medianalderen blandt personer, der er startet på en af de to hf-uddannelser.

Hf-uddannelserne på VUC løser en vigtig uddannelsespolitisk opgave, fordi uddannelserne i høj grad benyttes af personer, der ikke har fået en ungdomsuddannelse i det ordinære uddannelsessystem. Blandt kursisterne er der mange, der kommer fra ufaglærte hjem, har hjemmeboende børn, har lave karakterer i dansk og matematik fra grundskolen, har afbrudt en ungdomsuddannelse og kommer fra kontanthjælp og uddannelseshjælp, sammenlignet med en gennemsnitlig ungdomsårgang.

Hovedkonklusioner fra første del af analysen:

- Flere kursister på hf-forløbene har ufaglærte forældre. 15 procent af kursisterne, der påbegynder en hf-uddannelse på VUC, har ufaglærte forældre. På en ungdomsårgang er det 9 procent.
- Hver fjerde kursist, der påbegynder hf-enkeltfag, har hjemmeboende børn.
- 48 procent af kursisterne på hf-forløbene har fået under karakteren 4 i 9.klasses afgangsprøve i både dansk og matematik. På en gennemsnitlig ungdomsårgang er det tilsvarende 31 procent.
- 70 procent af kursisterne på hf-enkeltfag har afbrudt en erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse. Blandt kursister på en 2-årig hf har 52 procent afbrudt en erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse.
- Blandt kursister, der starter på en hf-uddannelse, modtog 12 procent uddannelseshjælp eller kontanthjælp året før. På en gennemsnitlig ungdomsårgang modtog 6 procent uddannelseshjælp eller kontanthjælp året før.

Størst aldersspredning på hf-enkeltfag

Alderen er markant højere for kursister, der er gået i gang med hf-enkeltfag sammenlignet med personer, der er startet på et 2-årigt hf-forløb. Blandt kursister på et 2-årigt forløb er 20 procent under 18 år og hver tredje er 18-19 år. Blandt kursister der har påbegyndt hf-enkeltfagskurser, er der større aldersspredning. 2 procent er under 18 år og 15 procent er 18-19 år. 59 procent er i 20'erne, 16 procent er i 30'erne og 9 procent er 40 år eller mere. Det fremgår af tabel 1, hvor aldersfordelingen for kursister på de to typer hf-forløb er opgjort.

	2-årig hf	hf-enkeltfag	2-årig hf	hf-enkeltfag
	Andel		Antal	
Under 18 år	19,7	1,8	630	250
18-19 år	33,8	14,9	1.080	2.060
20-21 år	18,4	19,5	590	2.690
22-23 år	10,9	14,4	350	1.990
24-25 år	6,6	10,5	210	1.450
26-29 år	5,6	14,3	180	1.970
30-39 år	4,1	15,8	130	2.180
40 år eller over	0,9	8,8	30	1.220
I alt	100	100	3.200	13.800

Anm: Hf-forløb er påbegyndt i perioden juli 2017-juni 2018. Alderen er opgjort 1. januar 2018. Se metodeboks for nærmere beskrivelse af afgrænsning og metode.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Flest kvinder starter på en hf-uddannelse på VUC

Sammenlignet med en gennemsnitlig ungdomsårgang, er der en overvægt af kvinder på begge hf-forløb. Dette gælder særligt for kursister på hf-enkeltfag, hvor 62 procent af kursisterne er kvinder, mens der er 58 procent kvinder på det 2-årige hf-forløb. Det fremgår af tabel 2, der viser kønsfordelingen.

	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige
	Andel			Antal		
Mand	42,2	38,0	51,1	1.350	5.240	40.770
Kvinde	57,8	62,1	48,9	1.850	8.570	38.950
I alt	100	100	100	3.200	13.800	79.720

Anm: Se metodeboks for nærmere beskrivelse af afgrænsning og metode. Sammenligningen mellem de tre grupper skal tages med forbehold, da aldersfordelingen er meget forskellig, og det naturligvis kan have indflydelse på nogle karakteristika.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Kursister på VUC bryder med negativ social arv

Der er forskel på kursisternes sociale baggrund, når man ser på forældrenes højest fuldførte uddannelse, da kursisterne var 12 år³.

³ Den højeste af forældrenes uddannelser er dominerende. Kursister på over 40 år, samt kursister, der ikke var i befolkningen som 12-årige, er placeret under "uoplyst uddannelse".

Flere hf-kursister har ufaglærte forældre sammenlignet med årgangen af 22-årige, mens færre har forældre med en videregående uddannelse. 15 procent af kursisterne på en 2-årig hf-uddannelse har ufaglærte forældre, og det samme gælder 14 procent af kursisterne på hf-enkeltfag. Blandt unge på 22 år har 9 procent ufaglærte forældre.

Blandt de 22-årige har 38 procent forældre med en videregående uddannelse. For kursister, der har påbegyndt en 2-årig hf, har 31 procent forældre med en videregående uddannelse. Det samme gælder for 29 procent af kursisterne på hf-enkeltfag.

Fælles for alle tre grupper har størstedelen forældre med en erhvervsfaglig uddannelse som den højst fuldførte uddannelse. Blandt kursister der har påbegyndt en 2-årig hf, har 44 procent forældre med en erhvervsuddannelse, mens det samme gælder 35 procent af kursisterne på hf-enkeltfag og 39 procent af forældrene til 22-årige. Det fremgår af tabel 3, der viser forældrenes højst fuldførte uddannelse.

Tabel 3. Forældres uddannelse blandt kursister der påbegynder et hf-forløb på VUC

	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige
	Andel			Antal		
Uoplyst uddannelse	6,3	18,4	12,3	200	2.540	9.790
Grundskole	15,0	14,3	8,9	480	1.980	7.070
Gymnasiale uddannelser	3,8	3,4	2,6	120	470	2.040
Erhvervsfaglige uddannelser	44,4	35,1	38,6	1.420	4.850	30.750
KVU	5,9	4,7	6,0	190	650	4.770
MVU	18,4	15,6	20,1	590	2.150	16.040
LVU	6,6	8,5	11,6	210	1.170	9.250
I alt	100	100	100	3.200	13.800	79.720

Anm: Sammenligningen mellem de tre grupper skal tages med forbehold, da aldersfordelingen er meget forskellig, og det naturligvis kan have indflydelse på nogle karakteristika. Forældrenes højst fuldførte uddannelse er angivet som den højeste af de to uddannelser og er opgjort da kursisten var 12 år. Uoplyst uddannelse dækker over personer, hvor begge forældres uddannelse er uoplyst, tilfælde hvor kursisten ikke var bosiddende i Danmark som 12-årig, samt tilfælde hvor kursisten er mindst 40 år pr. 1.januar 2018. Se metodeboks for nærmere beskrivelse af afgrænsning og metode.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Blandt kursister der har påbegyndt hf-enkeltfag, har hver fjerde et eller flere hjemmeboende børn. Det er en overrepræsentation i forhold til kursister på en 2-årig hf, hvor 6 procent har børn, og ungdomsårgangen, hvor 4 procent har børn. Det fremgår af tabel 4.

Tabel 4. Hjemmeboende børn blandt kursister der påbegynder et hf-forløb på VUC

	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige
	Andel			Antal		
Ingen børn under 18	93,8	74,6	96,4	3.000	10.300	76.830
Mindst et barn under 18	6,3	25,4	3,6	200	3.510	2.890
I alt	100	100	100	3.200	13.800	79.720

Anm: Sammenligningen mellem de tre grupper skal tages med forbehold, da aldersfordelingen er meget forskellig, og det naturligvis kan have indflydelse på nogle karakteristika. Børn er opgjort i familier, hvor kursisten selv er voksen. Man er voksen hvis man er mindst 25 år, ikke bor sammen med mindst én forælder, selv har børn, er gift/i registreret partnerskab eller er part i et samboende par. Kun børn under 18 år er medtalt i analysen. Se metodeboks for nærmere beskrivelse af afgrænsning og metode.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Knap halvdelen af hf-kursisterne har fået under 4 i dansk og matematik

Tabel 5 viser karakterfordelingen blandt de kursister, der har taget afgangsprøver i dansk og matematik ved 9.klasses afgangseksamen. Det mindste karaktergennemsnit af de lovbundne afgangsprøver i 9.klasse i dansk og matematik er valgt.

Generelt er kursister, der har påbegyndt et hf-forløb på VUC, overrepræsenterede med lavere karakterer i forhold til ungdomsårgangen af 22-årige. Der er kun mindre forskelle mellem kursister, der starter på et 2-årigt forløb og hf-enkeltfag, dog er der både en lidt større andel kursister på hf-enkeltfag, der har over 7 og under 2 i den laveste af de to karakterer.

Blandt 22-årige har hver tredje fået 7 eller en højere karakter i både dansk og matematik ved 9.klasses afgangsprøve, mens den tilsvarende andel er 19 procent blandt kursister på hf-enkeltfag og 14 procent blandt kursister på et 2-årigt forløb. På tværs af de tre grupper har flest fået 4-7 i den laveste af de to karakterer. Mellem 33 og 39 procent har fået 4-7 i den laveste af de to karakterer i hver af de tre grupper. Blandt kursister på et 2-årigt forløb har 32 procent fået 2-4 i den laveste karakter af dansk og matematik, mens det samme gælder 28 procent af hf-enkeltfagskursisterne og 19 procent af 22-årige.

Lidt flere hf-kursister har fået under 2 i dansk og matematik, eller har slet ikke afsluttet prøverne i dansk og matematik. Blandt kursister på den 2-årige hf-uddannelse har 11 procent fået under 2 i dansk og matematik, mens 14 procent af hf-enkeltfagskursisterne har fået under 2, og 9 procent af de 22-årige har fået under 2 i dansk og matematik.

Tabel 5. Folkeskolens afgangsprøve, mindste karakter i dansk og matematik

	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige
	Andel			Antal		
Ingen oplysninger	-	-	-	330	4.170	13.640
Ingen afgangskarakter	4,2	5,4	3,2	120	520	2.130
Under 2	11,1	14,2	8,8	320	1.370	5.820
2 - 4	32,4	28,4	19,2	930	2.740	12.700
4 - 7	38,7	33,4	35,0	1.110	3.220	23.150
7 eller over	13,9	18,6	33,7	400	1.790	22.280
I alt med oplysning	100	100	100	2.870	9.640	66.080
I alt	-	-	-	3.200	13.800	79.720

Anm: Sammenligningen mellem de tre grupper skal tages med forbehold, da aldersfordelingen er meget forskellig, og det naturligvis kan have indflydelse på nogle karakteristika. Karakterer er registreret siden 2002, hvilket i grove træk svarer til personer der er yngre end 32 år i 2018. Kun lovbundne afgangsprøver i dansk og matematik er medtaget. Gennemsnit inden for hvert fag er beregnet, og det mindste gennemsnit er valgt. "Ingen afgangskarakter" dækker over personer, der er registreret med enten en standpunktskarakter eller afgangskarakter fra 9.klasse, men ikke afgangskarakter i både dansk og matematik. Alle karakterer er konverteret til 7-trinsskalaen. Se metodeboks for nærmere beskrivelse af afgrænsning og metode.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Hver femte hf-enkeltfagskursist har en erhvervsuddannelse

Forud for hf-uddannelsen har knap hver femte hf-enkeltfagskursist en erhvervsuddannelse, og knap hver tiende kursist på den 2-årige hf-uddannelse har en erhvervsuddannelse. Hf-uddannelserne på VUC – og især hf-enkeltfag – er en mulighed for at skifte spor for faglærte, der gerne vil læse en videregående uddannelse.

De fleste der starter på et hf-forløb, har grundskolen som den højest fuldførte uddannelse. Det gælder for 90 procent af kursisterne på den 2-årige hf og for 61 procent af hf-enkeltfagskursisterne.

Tabel 6. Højest fuldførte uddannelse blandt kursister der påbegynder et hf-forløb på VUC

	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige
	<i>Andel</i>			<i>Antal</i>		
Grundskole inkl. uoplyst	89,4	60,9	26,6	2.860	8.410	21.200
Gymnasiale uddannelser	0,9	15,9	55,0	30	2.190	43.860
Erhvervsfaglige uddannelser	9,1	19,7	11,9	290	2.720	9.510
Videregående uddannelse	0,6	3,6	6,5	20	490	5.160
I alt	100	100	100	3.200	13.800	79.720

Anm: Sammenligningen mellem de tre grupper skal tages med forbehold, da aldersfordelingen er meget forskellig, og det naturligvis kan have indflydelse på nogle karakteristika. Den højest fuldførte uddannelse er opgjort d. 1. oktober 2017. "Videregående" dækker over korte, mellemlange og lange videregående uddannelser. Få personer har uoplyst uddannelsesniveau. Disse er placeret under "grundskole". Blandt kursister med en videregående uddannelse er ca. halvdelen indvandreres medbragte uddannelse. Der er stor variation blandt kursister med en gymnasial uddannelse. Det dækker både over indvandrers medbragte uddannelse og kursister der i forvejen har en ordinær studentereksamen fra STX, HTX, HHX, HF eller studenterkursus. Se metodeboks for nærmere beskrivelse af afgrænsning og metode.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Blandt kursister, der ikke har gennemført en uddannelse, har over halvdelen prøvet

Hf-uddannelserne på VUC bliver benyttet af mange, der har forsøgt at tage en ungdomsuddannelse i det ordinære uddannelsessystem, men er faldet fra. Hf-uddannelserne på VUC hjælper de personer videre, der ikke er lykkedes med at få en uddannelse fra gymnasiet eller erhvervsskolen.

Blandt personer med grundskole eller uoplyst uddannelsesbaggrund har vi set på eventuelle afbrudte uddannelsesforløb i det ordinære uddannelsessystem forud for starten på hf-forløbet. For årgangen af 22-årige er set på afbrudte forløb før starten af skoleåret. Tabel 6 ovenfor viste uddannelsesfordelingen, hvoraf det fremgår, at afbrudte uddannelser er undersøgt for de personer, der har en grundskoleuddannelse eller uoplyst uddannelse. Det gælder 90 procent af kursisterne, der har påbegyndt en 2-årig hf, 61 procent af kursister, der har påbegyndt hf-enkeltfag og 27 procent af de 22-årige.

Størstedelen af kursisterne, der ikke har gennemført en uddannelse før de påbegynder et hf-forløb på VUC, har tidligere afbrudt en uddannelse. Blandt kursisterne der har påbegyndt en 2-årig hf-uddannelse har lidt mere end hver anden afbrudt en erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse forud for tilgangen til hf. Blandt kursisterne der har påbegyndt hf-enkeltfag, er det knap syv ud af ti, der har haft afbrud forud for tilgangen til hf.

Fordelingen af afbrud er ens for kursister på de to typer af hf-forløb. Tre ud af fire har afbrudt en erhvervsuddannelse, mens knap hver tredje har afbrudt en gymnasial uddannelse. Nogle har både afbrudt erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser. Dette fremgår af tabel 7, der viser afbrudte forløb blandt kursister med grundskole eller uoplyst uddannelsesbaggrund.

For en gennemsnitlig ungdomsårgang har 59 procent af dem med grundskole eller uoplyst uddannelse afbrudt en erhvervs- eller gymnasial uddannelse før skoleåret 2017/2018. Af disse personer har 87 procent på et tidspunkt været i gang med en erhvervsuddannelse, og 18 procent har afbrudt en gymnasial uddannelse.

Tabel 7. Afbrud på ungdomsuddannelser blandt kursister med grundskole el. uoplyst uddannelse

	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige
	Andel			Antal		
Ikke afbrudt	47,9	30,3	41,3	1.370	2.550	8.750
Har afbrudt EUD eller gym	52,1	69,7	58,7	1.490	5.860	12.450
Heraf afbrudt EUD	77,2	75,9	86,6	1.150	4.450	10.780
Heraf afbrudt gym	31,5	32,9	17,7	470	1.930	2.200
I alt	100,0	100,0	100,0	2.860	8.410	21.200

Anm: Sammenligningen mellem de tre grupper skal tages med forbehold, da aldersfordelingen er meget forskellig, og det naturligvis kan have indflydelse på nogle karakteristika. I denne tabel indgår kun personer hvis højest fuldførte uddannelse er grundskole eller uoplyst. Totalen kan genfindes i tabel 6. Afbrud på erhvervsuddannelser dækker over påbegyndte grundforløb 1, grundforløb 2 og/eller hovedforløb, der ikke er afsluttet, samt grundforløb 1 og 2, der ikke er blevet efterfulgt af grundforløb 2 eller et hovedforløb. Se metodeboks for nærmere beskrivelse af afgrænsning og metode.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Størstedelen af kursister var studerende eller beskæftigede forud for start på hf-forløb

Halvdelen af kursisterne der påbegyndte en 2-årig hf på VUC, var studerende ved en ordinær uddannelse forud for hf-forløbet og 20 procent var i beskæftigelse. Blandt kursister der påbegyndte hf-enkeltfag, var 30 procent studerende på en ordinær uddannelse forud for hf-forløbet og 30 procent var beskæftigede. Blandt personer, der både var studerende og beskæftigede, antager vi at uddannelsesaktiviteten er den primære status.

13-14 procent af hf-kursisterne var i gang med et uddannelsesforløb uden for det ordinære system forud for hf-forløbet. Denne aktivitet består primært af AVU.

22 procent af kursisterne ved hf-enkeltfag var uden for arbejdsstyrken, fx på kontanthjælp eller uddannelseshjælp. Blandt kursister på en 2-årig hf var 13 procent uden for arbejdsstyrken.

Aktivitet forud for tilgangen til en hf-uddannelse er opgjort ud fra en kombination af oplysninger om uddannelsesaktivitet og socioøkonomisk status. Fordelingen af aktiviteten fremgår af tabel 8.

Tabel 8. Tidligere socioøkonomisk status blandt kursister der påbegynder et hf-forløb på VUC						
	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige	2-årig hf	hf-enkeltfag	22-årige
	Andel			Antal		
Studerende, ordinære uddannelser	50,9	30,7	49,0	1.630	4.240	39.070
Beskæftigede	19,4	30,2	28,8	620	4.170	22.930
Studerende, øvrige uddannelser	14,1	13,3	4,5	450	1.830	3.550
Ledig	2,2	3,5	1,3	70	480	1.060
Uden for arbejdsstyrken	13,4	22,3	16,4	430	3.080	13.110
I alt	100	100	100	3.200	13.800	79.720

Anm: Sammenligningen mellem de tre grupper skal tages med forbehold, da aldersfordelingen er meget forskellig, og det naturligvis kan have indflydelse på nogle karakteristika. Status er opgjort som en kombination af registeroplysninger. Studerende ved ordinære uddannelser er prioriteret over øvrige oplysninger. Studerende ved ordinære uddannelser er opgjort pr. 1.oktober 2016 via uddannelsesregisteret UDDA. De øvrige status er opgjort i november 2016 via den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik RAS. Beskæftigelse er her prioriteret over øvrige forhold, uanset løn- og timeomfang, og dækker derfor også over støttet beskæftigelse, fx løntilskud. "Studerende, øvrig uddannelse" dækker over kursister ved VEU og SU-modtagere i øvrigt (som ikke på samme tid er i beskæftigelse). Blandt Hf-kursister består gruppen primært af kursister ved AVU. Blandt 22-årige består gruppen primært af kursister ved AVU, Hf-enkeltfag og folkehøjskole. Se metodeboks for nærmere beskrivelse af afgrænsning og metode.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Flest ydelsesmodtagere blandt de ældste hf-enkeltfagskursister

Hf-uddannelserne på VUC løser en vigtig uddannelsespolitisk opgave ved at være første skridt på vejen til uddannelse og beskæftigelse for personer, der står uden for arbejdsmarkedet på fx uddannelseshjælp eller kontanthjælp.

Samlet set modtog 12 procent af kursisterne på 2-årig hf eller hf-enkeltfag kontanthjælp eller uddannelseshjælp før de påbegyndte hf. Blandt de ældste hf-enkeltfagskursister er andelen højest med 17 procent, og blandt kursister på 2-årig hf er andelen lavest med 7 procent. Det fremgår af tabel 9, hvor ydelsesmodtagere er opgjort. Kursister på hf-enkeltfag er opdelt efter alder, da de kommer fra vidt forskellige baggrunde i ydelsessystemet.

Blandt kursister på 2-årig hf modtog hver fjerde SU året før. Blandt de yngste kursister på hf-enkeltfag, modtog 37 procent SU året før. For kursister på hf-enkeltfag over 25 år var det knap hver fjerde. Sammenholdt med antallet af studerende i tabel 8 er det ikke alle studerende der modtager SU. Forskellene kan fx skyldes at lærlinge ved erhvervsuddannelser typisk får løn i stedet for SU, og at nogle studerende er under 18 år, og derfor ikke SU-berettigede.

Blandt de ældre kursister på hf-enkeltfag modtog 38 procent en anden offentlig ydelse end SU. Ud over kontanthjælp og uddannelseshjælp er de største grupper modtagere af dagpenge, sygedagpenge og barsel.

Tabel 9. Tidligere offentlig forsørgelse blandt kursister der påbegynder et hf-forløb på VUC

		2-årig hf		hf-enkeltfag		22-årige			
		25 år eller under	26 år eller mere	25 år eller under	26 år eller mere	Andel	Antal		
									Andel
SU		24,7	37,0	22,5	40,9	790	3.120	1.210	32.630
Øvrig ydelse		11,3	15,3	38,4	12,5	360	1.290	2.060	9.950
heraf	Uddannelseshjælp	5,6	9,6	6,7	5,0	180	810	360	3.950
	Kontanthjælp	1,3	1,1	10,1	1,1	40	90	540	850
	Dagpenge	1,6	1,1	5,0	1,1	50	90	270	890
	Sygedagpenge	0,9	0,7	4,5	0,7	30	60	240	530
	Barsel	0,3	0,8	4,3	0,3	10	70	230	270
	Anden ydelse	1,6	2,0	7,8	4,3	50	170	420	3.460
Ingen ydelse		64,1	47,7	39,1	46,6	2.050	4.030	2.100	37.140
I alt		100	100	100	100	3.200	8.440	5.370	79.720

Anm: Sammenligningen mellem de tre grupper skal tages med forbehold, da aldersfordelingen er meget forskellig, og det naturligvis kan have indflydelse på nogle karakteristika. Kursister på hf-enkeltfag er yderligere opdelt på alder d. 1. januar 2018. Ydelsen er opgjort sidste uge af november 2016 via Beskæftigelsesministeriets forløbsregister DREAM. Se metodeboks for nærmere beskrivelse af afgrænsning og metode.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Hf-kursister bor i højere grad uden for de større byer end en typisk ungdomsårgang

I tabel 10 er personer fordelt efter den landsdel de er bosat i. Hvor hver femte 22-årige er bosat i København gælder dette for hhv. 9 og 16 pct. af kursisterne på en 2-årig hf og hf-enkeltfag. Derimod er flere kursister bosat i landsdele som Nordsjælland, Vest- og Sydsjælland og Syd- og Vestjylland sammenlignet med ungdomsårgangen.

Tabel 10. Bopælslandsdel blandt kursister der påbegynder et hf-forløb på VUC

	2-årig hf	hf -enkeltfag	22-årige	2-årig hf	hf -enkeltfag	22-årige
	Andel			Antal		
Byen København	9,1	16,1	20,6	290	2.220	16.450
Københavns omegn	8,4	10,7	8,8	270	1.480	7.040
Nordsjælland	7,5	6,7	4,7	240	920	3.750
Østsjælland	2,8	3,9	3,3	90	540	2.600
Vest- og Sydsjælland	11,9	10,9	7,6	380	1.510	6.030
Fyn	8,4	10,4	9,6	270	1.430	7.680
Sydjylland	17,2	10,7	9,5	550	1.470	7.610
Østjylland	18,8	14,9	19,4	600	2.060	15.490
Vestjylland	7,8	6,7	5,7	250	930	4.560
Nordjylland	8,4	9,1	10,7	270	1.250	8.500
I alt	100	100	100	3.200	13.800	79.720

Anm: Bornholm er lagt under landsdelen "Københavns omegn". Bopæl pr. 1.januar 2018. Se metodeboks for nærmere beskrivelse af afgrænsning og metode.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Lidt mere end hver tredje kursist på en 2-årig hf er bosat i en provinskommune, hvor det samme gør sig gældende for 23 procent af kursisterne på hf-enkeltfag og for 20 procent af de 22-årige.

Flest kursister på hf-enkeltfag og unge på 22 år er bosat i en hovedstadskommune, idet tre ud af ti er bosat her. Hver fjerde 22-årige er bosat i en anden storbykommune, hvilket også er flere end blandt kursisterne. 15 procent af kursisterne på hf-enkeltfag og 10 procent af kursisterne på en 2-årig hf, er bosat i en storbykommune.

Tabel 11. Type for bopælskommune blandt kursister der påbegynder et hf-forløb på VUC

	2-årig hf	hf -enkeltfag	22-årige	2-årig hf	hf -enkeltfag	22-årige
	Andel			Antal		
Hovedstadskommune	19,1	29,1	31,6	610	4.020	25.190
Oplandskommune	16,6	13,4	9,4	530	1.850	7.460
Provinsbykommune	35,9	22,8	19,7	1.150	3.150	15.670
Landkommune	18,4	19,5	13,6	590	2.690	10.820
Storbykommune	10,0	15,2	25,8	320	2.100	20.580
I alt	100	100	100	3.200	13.800	79.720

Anm: Bopæl pr. 1.januar 2018. Se metodeboks for nærmere beskrivelse af afgrænsning og metode.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Anden analysedel:

Hf-uddannelserne på VUC hjælper kursisterne videre

I anden del af analysen har vi belyst den socioøkonomiske status 2 år efter afsluttet hf-uddannelse fra VUC. I denne del af analysen indgår i alt 5.840 kursister, der har afsluttet en hf-uddannelse fra VUC med en studiekompetence. Heraf er 1.830 kursister, der har afsluttet en 2-årig hf-uddannelse, 2.440 kursister, der har afsluttet en hf-enkeltfagseksamen og 1.570 kursister, der har afsluttet hf-enkeltfag, svarende til en uddannelsespakke. Uddannelserne er afsluttet i skoleåret 2015/2016, og den efterfølgende status er opgjort i efteråret 2018.

Tabel 12. Antal kursister med afsluttet hf-forløb fra VUC, 2015/2016

	2-årig hf	hf-enkeltfag	uddannelsespakke	I alt
Antal	1.830	2.440	1.570	5.840

Anm: Afgrænsningen er beskrevet i boks 1.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

2 år efter afsluttet hf-uddannelse er ni ud af ti i beskæftigelse eller i gang med en ordinær uddannelse – særligt på uddannelser til pædagog, folkeskolelærer, sygeplejerske og socialrådgiver – og kun 5-6 procent modtager uddannelseshjælp eller kontanthjælp. Hf-uddannelserne på VUC løser en vigtig uddannelsespolitisk opgave, fordi de hjælper unge videre, der ikke har fået en ungdomsuddannelse i det ordinære system. Det er en god investering – både for den enkelte og for samfundet.

Hovedkonklusioner fra anden del af analysen:

- Ni ud af ti kursister, der har afsluttet en hf-uddannelse fra VUC, er enten i gang med en ordinær uddannelse eller i beskæftigelse 2 år efter afsluttende eksamen. Det gælder både for kursister, der har taget en 2-årig hf, en hel hf-enkeltfagseksamen og kursister, der har taget en uddannelsespakke på hf-enkeltfag.
- Blandt kursister, der har fået en hel hf-enkeltfagseksamen, er 73 procent i gang med en ordinær uddannelse. Blandt kursister, der har afsluttet en 2-årig hf-uddannelse eller en uddannelsespakke er det 65 procent, der er i gang med en ordinær uddannelse 2 år efter afsluttende eksamen. Flest er i gang med en professionsbachelor, hvor velfærdsuddannelser som pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver er populære. Blandt kursister med en hel hf-enkeltfagseksamen læser knap hver fjerde en universitetsuddannelse.
- Hf-uddannelserne løfter unge og unge voksne fra kontant- eller uddannelseshjælp til uddannelse. Det er en god investering. De offentlige finanser forbedres med cirka 200.000 kr. om året, når man løfter en ung kontanthjælpsmodtager uden uddannelse til beskæftigelse gennem en faglært uddannelse eller en professionsbacheloruddannelse.

Ni ud af ti kursister er efterfølgende i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse

På tværs af de tre hf-uddannelser er langt størstedelen i gang med en ordinær uddannelse 2 år efter afsluttet hf-forløb. Blandt kursister med en 2-årig hf-uddannelse og blandt kursister med en uddannelsespakke er 65 procent i gang med en uddannelse 2 år efter, og blandt kursister med en hf-enkeltfags-eksamen er 73 procent i gang med en ordinær uddannelse. Det fremgår af tabel 13, hvor den efterfølgende status blandt kursisterne er opgjort.

Blandt kursister, der ikke er studerende ved en ordinær uddannelse, er mellem 16 procent og 25 procent i beskæftigelse. Det betyder, at der på tværs af de tre hf-grupper er mellem 88 procent og 90 procent, der enten er i gang med en ordinær uddannelse eller er i beskæftigelse.

De resterende kursister er enten ledige, studerende ved øvrige uddannelser eller uden for arbejdsstyrken.

Tabel 13. Hf-kursister fordelt efter efterfølgende status

	2-årig hf	hf-enkelt-fag	uddannelses-pakke	2-årig hf	hf-enkelt-fag	uddannelses-pakke
	Andel			Antal		
Studerende, ordinær uddannelse	65,0	73,4	65,0	1.190	1.790	1.020
Beskæftiget	25,1	16,4	22,9	460	400	360
Ledig	1,6	2,0	1,9	30	50	30
Studerende, øvrig uddannelse	0,5	0,8	1,3	10	20	20
Uden for arbejdsstyrken	7,1	7,0	8,9	130	170	140
I alt	100	100	100	1.830	2.440	1.570

Anm: Status er opgjort som en kombination af registeroplysninger. Studerende ved ordinære uddannelser er prioriteret over øvrige oplysninger. Studerende ved ordinære uddannelser er opgjort pr. 1.oktober 2018 via uddannelsesregisteret UDDA. De øvrige status er opgjort i november 2018 via den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik RAS. Beskæftigelse er her prioriteret over øvrige forhold, uanset løn- og timeomfang. Det betyder at støttet beskæftigelse, hvor der udbetales løn, fx løntilskud, er grupperet som beskæftigelse. "Studerende, øvrig uddannelse" dækker over kursister ved VEU og SU-modtagere i øvrigt, som ikke på samme tid er i beskæftigelse.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Flest studerende på de mellemlange videregående uddannelser

Studerende hf-kursister er fordelt efter igangværende uddannelse i tabel 14. Flest hf-kursister er i gang med en mellemlang videregående uddannelse. Blandt kursister, der har fuldført en uddannelsespakke, er knap halvdelen i gang med en professionsbachelor og blandt kursister fra 2-årig hf og hf-enkeltfag er det ca. hver tredje, der læser en mellemlang videregående uddannelse.

De mest populære professionsbacheloruddannelser på tværs af de tre hf-uddannelsesgrupper er velfærdsuddannelser som pædagog, lærer, sygeplejerske og socialrådgiver. Blandt alle kursister, der har taget en uddannelsespakke, er 27 procent i gang med en pædagoguddannelse og 10 procent er i gang med en socialrådgiveruddannelse.

Blandt kursister med en hel hf-enkeltfagseksamen læser knap hver fjerde en universitetsbachelor. Det er markant flere end i de to andre grupper, hvor 10 procent af kursisterne fra en 2-årig hf læser en universitetsbachelor og 4 procent af kursisterne med en uddannelsespakke læser en universitetsbachelor.

Tabel 14. Hf-kursister fordelt efter efterfølgende igangværende uddannelse

		2-årig hf	hf-enkelt-fag	uddannelses-pakke	2-årig hf	hf-enkelt-fag	uddannelses-pakke
		<i>Andel</i>			<i>Antal</i>		
Erhvervsuddannelser		10,4	7,8	8,9	190	190	140
KVU		9,3	7,4	3,8	170	180	60
MVU		35,0	34,8	48,4	640	850	760
heraf	Pædagog	8,7	8,6	26,8	160	210	420
	Folkeskolelærer	6,0	4,5	1,3	110	110	20
	Sygeplejerske	4,9	3,7	4,5	90	90	70
	Socialrådgiver	3,3	4,5	10,2	60	110	160
	Øvrige MVU	12,0	13,5	5,7	220	330	90
Universitetsbachelor		10,4	23,4	3,8	190	570	60
Beskæftigede og uden for arbejdsstyrken mv.		35,0	26,6	35,0	640	650	550
I alt		100	100	100	1.830	2.440	1.570

Anm: Uddannelsesstatus er opgjort ultimo september 2018. For langt størstedelen af kursisterne svarer det til 27 mdr. efter afsluttet hf-uddannelse. Ca. 150 personer har afsluttet enten en erhvervsuddannelse eller kort videregående uddannelse inden for 2 år. "Beskæftigede og uden for arbejdsstyrken mv." er opdelt i tabel 13.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Flest modtager SU og kun en ud af tyve modtager kontanthjælp eller uddannelseshjælp

En hf-uddannelse fra VUC hjælper langt størstedelen af kursisterne i gang med en videregående uddannelse eller i beskæftigelse, mens meget få modtager kontanthjælp og uddannelseshjælp. Det er med til at gøre hf-uddannelserne til en god investering – både for den enkelte og for samfundet.

Blandt hf-kursisterne modtager over halvdelen SU 2 år efter afsluttet hf-uddannelse. Blandt personer, der har afsluttet en hel hf-enkeltfagseksamen, er det 64 procent, der modtager SU, blandt personer der har afsluttet en 2-årig hf-uddannelse er det 56 procent og blandt personer, der har taget hf-enkeltfag svarende til en uddannelsespakke, er det 51 procent.

Lidt færre modtager SU, end der er studerende ved ordinære uddannelser. Det kan skyldes flere forhold, fx modtager mange studerende på erhvervsuddannelser løn under uddannelse og man kan modtage andre ydelser end SU, hvis man fx er voksenlærling eller i uddannelse som led i revalidering.

Der er få modtagere af uddannelseshjælp og kontanthjælp efter afsluttet hf-uddannelse. 5-6 procent af de kursister, der har afsluttet en hf-uddannelse fra VUC, modtog uddannelseshjælp eller kontanthjælp 2 år efter. Det svarer til en ud af tyve.

Øvrige ydelser dækker meget bredt, bl.a. revalideringsydelse, voksenlærling, sygedagpenge, førtidspension og barsel. Blandt kursister, der har taget en uddannelsespakke, er det hver ottende, der modtager øvrige ydelser, og blandt kursister med en 2-årig hf-uddannelse er det en ud af tyve, der modtager øvrige ydelser.

Tabel 15. Studenter fra Hf fordelt efter offentlige ydelser 2 år efter

	2-årig hf	hf-enkelt-fag	uddannelses-pakke	2-årig hf	hf-enkelt-fag	uddannelses-pakke
	<i>Andel</i>			<i>Antal</i>		
SU	55,7	63,5	51,0	1.020	1.550	800
Uddannelseshjælp og kontanthjælp	4,9	6,1	6,4	90	150	100
Øvrige ydelser	4,9	7,0	12,7	90	170	200
Ingen ydelse	35,5	23,4	29,3	650	570	460
I alt	100	100	100	1.830	2.440	1.570

Anm: Ydelsen er opgjort i uge 48 (ultimo november) i 2018. Ydelsen er opgjort i DREAM-registeret.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Umiddelbar provenueffekt af at flytte unge kontanthjælpsmodtagere til beskæftigelse

Der er få kursister på kontanthjælp eller uddannelseshjælp 2 år efter de har fuldført hf-forløbet. Som det fremgår af analysen, der beskriver kursisterne, der går i gang med et hf-forløb på VUC, modtog 12 procent kontanthjælp eller uddannelseshjælp, før de gik i gang med et hf-forløb.

Vi har beregnet den umiddelbare offentlige provenueffekt af at flytte en 25-29-årig fra uddannelseshjælp til beskæftigelse.

Uddannelseshjælp er et alternativ til kontanthjælp, som er målrettet unge under 30 år, som ikke har nogen erhvervskompetencegivende uddannelse. Her ses på 25-29-årige udeboende uden forsørgelsespligt.

Uddannelseshjælp uden aktivitetstillæg er på 6.331 kr. om måneden svarende til cirka 75.000 kr. om året. Uddannelseshjælp med aktivitetstillæg er på 11.554 kr. om måneden svarende til knap 140.000 kr. om året, jf. tabel 16.

Aktivitetstillæg er for dem, der ikke umiddelbart kan gå i gang med en uddannelse. De unge, der ikke modtager aktivitetstillæg, kaldes uddannelsesparate, idet de forventes at kunne påbegynde en uddannelse inden for et år, mens de unge, der modtager tillægget, ikke forventes at kunne begynde en uddannelse inden for et år.

Tabel 16. Uddannelseshjælp (kontanthjælp for unge under 30 år uden kompetencegivende uddannelse), 2020-niveau

	Årlig sats	Månedlig sats
	Kr.	
Uddannelseshjælp uden aktivitetstillæg	75.972	6.331
Uddannelseshjælp med aktivitetstillæg	138.648	11.554

Kilde: AE på baggrund af Beskæftigelsesministeriet.

En gennemsnitlig 25-29-årig i lønmodtagerbeskæftigelse på fuld tid med en faglært eller professionsbachelor har en årslønindkomst⁴ på cirka 390.000 kr. svarende til 32.600 kr. om måneden.⁵

Nedenfor har vi regnet på provenuvirkningen af at flytte en 25-29-årig kontanthjælpsmodtager til beskæftigelse som en gennemsnitlig faglært eller professionsbachelor.

Vi har også regnet på effekten, hvis kontanthjælpsmodtageren kommer i job til en løn, der svarer til 80 procent af gennemsnittet svarende til 314.000 kr. om året eller 26.000 kr. om måneden. For nogle af de personer, der bliver løftet fra kontanthjælp til faglært beskæftigelse eller beskæftigelse som professionsbachelor, vil det være mere realistisk at komme i beskæftigelse til en løn på 26.000 kr. om måneden end 32.000 kr. om måneden.

⁴ Bygger på registerudtræk for indkomståret 2017, der dækker personer i alderen 25-29 år, der har en faglært eller professionsbacheloruddannelse og som ikke er i gang med en ordinær uddannelse. Kun lønmodtagere og personer, der har været fuldtid i beskæftigelse i 2017. Lønindkomsten er fremskrevet til 2020-niveau udviklingen i årslønnen for arbejdere fra Finansministeriets Familietypemodell. Lønnen dækker skattepligtig løn inkl. frynsegoder, skattefri løn, jubilæums- og fratrædelses-godtgørelser samt værdi af aktieoptioner. Honorar for bestyrelsesarbejde indgår også i denne variabel. Lønnen er efter fradrag af bidrag til arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger og bidrag til ATP (både arbejdsgivers og arbejdstagers bidrag til pensionsordningerne er fratrukket- også frivillige ekstra pensionsbidrag administreret af arbejdsgiver er fratrukket).

⁵ Se bilagstabel 2.

Tabel 17. Årlig lønindkomst for gennemsnitlig faglært eller professionsbachelor, 25-29 år

	2020-niveau	
	Årsløn	Månedsløn
	Kr.	
Gennemsnit	391.100	32.600
80 procent af gennemsnittet	312.900	26.100

Anm: Beløbene af afrundet til nærmeste 100 kr.

Kilde: AE på baggrund af DST-registerdata og Finansministeriets Familietypemodell (version ØR dec. 2019).

I Finansministeriets familietypemodell er skatteindbetalingerne for en 25-29-årig kontanthjælpsmodtager og den unge i beskæftigelse beregnet jf. tabel 18.

Tabel 18. Samlede skatteindtægter ved kontanthjælp for unge og beskæftigelse, 2020-priser

	Årlig personskat
Uddannelseshjælp uden aktivitetstillæg	9.800
Uddannelseshjælp med aktivitetstillæg	33.600
Gennemsnitlig fuldtidslønsmodtager, faglært el. prof.bach.	133.500
Fuldtidslønsmodtager med 80 procent af gennemsnitsløns, faglært el. prof.bach.	101.600

Anm: 2020-priser.

Kilde: AE på baggrund af Finansministeriets Familietypemodell og DST-registerdata.

Hvis man løfter en kontanthjælpsmodtager under 30 år, der modtager uddannelseshjælp uden aktivitetstillæg til en gennemsnitlig faglært eller professionsbachelor i beskæftigelse, så forbedres de offentlige finanser umiddelbart med ca. 200.000 kr. årligt. Hvis lønnen er på 80 procent af gennemsnitslønnen, er effekten en umiddelbar forbedring på cirka 170.000 kr. årligt.

Hvis man i stedet løfter en kontanthjælpsmodtager under 30 år, der modtager uddannelseshjælp med aktivitetstillæg, så er effekten knap 240.000 kr. årligt med en gennemsnitlig løn, og cirka 207.000 kr. årligt, hvis det er en løn på 80 procent af gennemsnittet.

Tabel 19. Samlet umiddelbar bruttoeffekt på offentlige finanser ved at flytte 25-årig modtager af

	Gennemsnitlig fuldtidslønsmodtager, faglært el. prof.bach.	80 procent af gennemsnitsløns
	Kr.	
Uddannelseshjælp uden aktivitetstillæg	199.700	167.800
Uddannelseshjælp med aktivitetstillæg	238.600	206.700

Anm: Tabellen viser den umiddelbare provenueffekt, når man flytter en ledig kontanthjælpsmodtager under 25 år uden uddannelse (uddannelseshjælp) til gennemsnitlig fuldtidsbeskæftigelse som faglært eller professionsbachelor. Der ses på direkte effekter i form af skatteindbetalinger fratrukket udgifter til indkomstoverførsler. Udgifter til boligstøtte er ikke medregnet.

Kilde: AE på baggrund af Finansministeriets Familietypemodell og DST-registerdata.

Overordnet set viser beregningerne at de offentlige finanser forbedres med cirka 200.000 kr. om året, hvis man løfter en ung kontanthjælpsmodtager uden uddannelse til beskæftigelse gennem en faglært uddannelse eller en professionsbacheloruddannelse⁶.

⁶ Beregningen tager ikke højde for de offentlige udgifter til uddannelsesløftet. Samlet set koster en gennemsnitlig professionsbacheloruddannelse knap 750.000 kr. inkl. gymnasial uddannelse, SU-forbrug og tabte skatteindtægter under uddannelsen, så uddannelsen er en gevinst inden for få år. Se AE-analysen "Offentlige omkostninger til uddannelse" fra marts 2019 på www.ae.dk

Store gevinster af uddannelse

Der er store gevinster af uddannelse i Danmark. Ikke kun for den enkelte, der oplever bedre arbejdsmarkedstilknytning og højere indkomst gennem livet, men også for samfundet. AE har gennem en årrække lavet forskellige analyser af betydningen af uddannelse, og konklusionerne viser, at uddannelse er en guldrandet investering. Set over et livsforløb vil personer, der får en erhvervskompetencegivende uddannelse tjene 2-12 mio. kr. mere end sammenlignelige ufaglærte, og set i forhold til samfundet, så skaber personer med en uddannelse mervækst på 4-17 mio. kr⁷. Dertil kommer de positive samfundsmæssige effekter på de offentlige finanser af at man sparer udgifterne til overførselsindkomst og i stedet har højere skatteindbetalinger, når unge får en uddannelse.

En stor del af forklaringen på, at uddannelse betyder rigtig meget for den enkeltes og dermed samfundets økonomi, er, at arbejdsmarkedstilknytningen med en uddannelse bliver markant forbedret. Man har simpelthen bedre kort på hånden, når man har en uddannelse. Set over livet forlænges antallet af år i job med ca. 40 procent med en erhvervskompetencegivende uddannelse⁸. En ting er, at vi kan se i tallene at uddannelse er vigtigt nu. Tendenserne peger i retning af at uddannelse bliver endnu vigtigere fremover. Prognoserne for arbejdsmarkedet peger på, at der vil være overskud af ufaglærte, mens der vil komme til at mangle personer med en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Derfor har hf-uddannelserne på VUC stor betydning for den enkelte og samfundet.

⁷ Se AE-analysen "Uddannelse er en guldrandet investering" fra dec. 2017 på www.ae.dk

⁸ Se AE-analysen "En uddannelse giver et årti mere på arbejdsmarkedet" fra dec. 2017 på www.ae.dk

Boks 1. Sådan har vi gjort**Analyse af kursister, der starter på hf-uddannelserne på VUC:**

Den første analysedel dækker over personer, der i skoleåret 2017/2018 gik i gang med en hf-uddannelse på VUC. Skoleåret løber fra d. 1/7 2017 til d. 30/6 2018.

Hf-enkeltfagskursister er afgrænset til kursister, der har påbegyndt mindst ét hf-enkeltfag i løbet af skoleåret, og som ikke havde nogen kursusaktivitet med hf-enkeltfag i det forudgående skoleår.

Kursister er afgrænset til personer, der var i befolkningen pr. 1. januar 2018, og som ikke afbrød uddannelsesforløbet inden for første måned efter start. Hvis en person har påbegyndt flere uddannelsesforløb i skoleåret, er de placeret under det første uddannelsesforløb.

Kursisternes alder, uddannelsesniveau og bopælskommune er opgjort d. 1. januar 2018. Forældrenes højest fuldførte uddannelse er opgjort da kursisten var 12 år. Forældrenes uddannelsesniveau er angivet som den højest fuldførte uddannelse af de to. Kursister på 40 år eller mere, er ikke blevet koblet med forældrenes uddannelse.

Afbrudte uddannelsesforløb er opgjort som afbrudte ordinære gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser før kursisten startede på et hf-forløb. Afbrud tæller både reelle afbrud, samt erhvervsfaglige grundforløb, hvor man ikke efterfølgende har påbegyndt et erhvervsfagligt hovedforløb.

Grundskolekarakterer er afgrænset til 9.klasses afgangsprøve i dansk og matematik. Kun lovbundne prøver er medtaget, dvs. prøver til udtræk fx mundtlig matematik, er ikke medtaget. Til hvert fag er der beregnet et gennemsnit, og kursister er fordelt efter det laveste af de to karaktergennemsnit. Karakterer før skoleåret 2007/2008 er konverteret til 7-trinsskalaen.

Forudgående socioøkonomisk status er opgjort ved en sammenkørsel af UDDA (ordinær uddannelsesaktivitet) og RAS (primær arbejdsmarkedstilknytning). Studieaktivitet er prioriteret over øvrige socioøkonomiske forhold, dvs. opgørelsen adskiller sig fra RAS, hvor beskæftigelse som udgangspunkt er prioriteret højst. Studieaktivitet er opgjort i oktober 2016, og arbejdsmarkedstilknytning i november 2016. Beskæftigede tæller også personer i støttet beskæftigelse, fx løntilskud.

Ydelsesmodtagere er opgjort i sidste uge af november 2016 via DREAM.

Til sammenligning ses der på en ungdomsårgang der pr. 1. januar 2018 har en alder svarende til medianalderen i de to populationer. Medianalderen er 22 år.

Analyse af den efterfølgende status blandt kursister, der har afsluttet en hf-uddannelse på VUC:

Den anden analysedel dækker over personer, der i skoleåret 2015/2016 afsluttede en hf-uddannelse fra VUC. Skoleåret løber fra d.1/7 2015 til d.30/6 2016. Langt størstedelen har afsluttet hf-forløbet i maj/juni 2016.

Kursisterne er opdelt efter hf-uddannelse via:

1. Ordinær 2-årige hf-uddannelse fra VUC. Opgjort i elevregisteret KOTRE.
2. Hel afsluttet hf-enkeltfagseksamen fra VUC. Opgjort i uddannelseskvalifikationsregisteret UDKV.
3. Hf-enkeltfag svarende til mindst en uddannelsespakke. Om man har en kvalifikation svarende til en uddannelsespakke er ikke registreret direkte. I stedet er denne gruppe defineret ud fra sammensætningen af hf-enkeltfag i kursistregisteret VEUV. Man indgår i denne gruppe, hvis man har afsluttet hf-enkeltfag, svarende til de specifikke fag og niveauer der indgår i en uddannelsespakke. Kriterierne i en uddannelsespakke er set som et minimum, dvs. man kan have afsluttet flere hf-enkeltfag eller fag på et højere niveau. Man er udeladt af analysen hvis man har kursusaktivitet med hf-enkeltfag efter d.30.juni 2016, eller har afsluttet en hel hf-uddannelse via enkeltfag. Grupperne er gensidigt udelukkende. Uddannelsespakker er sammensat af 4 hf-enkeltfag, som giver adgang til specifikke videregående uddannelser. Det er muligt at opfylde kravene til flere uddannelsespakker på samme tid, og nogle uddannelsespakker giver adgang til samme videregående uddannelse.

Efterfølgende socioøkonomisk status er opgjort ved en sammenkørsel af UDDA og RAS. Studieaktivitet er prioriteret over øvrige socioøkonomiske forhold. Studieaktivitet er opgjort i oktober 2018, og arbejdsmarkedstilknytning i november 2018.

Antal er afrundet til nærmeste 10'er og andele er beregnet på baggrund af afrundede tal.

Bilag

Bilagstabel 1. Antal personer, der opfylder kriteriet til forskellige uddannelsespakker

Uddannelsespakke	Fagkombination	Antal	Andel
Pædagog	Dansk A, Engelsk B, Samfundsfag C og et valgfag på C-niveau	1.330	84,7
Socialrådgiver	Dansk A, Engelsk B, Samfundsfag B og Psykologi C	480	30,6
Sygepleje	Dansk A, Engelsk B, Samfundsfag C/Psykologi C og Matematik B/Fysik B/Kemi B/Biologi B	300	19,1
Ergoterapeut	Dansk A, Engelsk B, Samfundsfag C/Psykologi C og Matematik B/Fysik B/ Kemi B/Biologi B/Biotek A/Geovidenskab A	300	19,1
Bioanalytiker	Dansk A, Engelsk B, Matematik C og Bioteknologi A/Biologi C/Kemi C	150	9,6
Psykomotorisk terapeut	Dansk A, Engelsk B, Samfundsfag C/Psykologi C og Matematik B/Fysik B/Kemi B/Biologi B	300	19,1
Radiograf	Dansk A, Engelsk C samt to af følgende fag: Matematik B, Fysik B, Kemi B, Biologi B, Biotek A eller Geovidenskab A	80	5,1
Fængselsbetjent	Dansk C, Engelsk C, Samfundsfag C og et valgfag på C-niveau	1.410	89,8
Professionsbachelor i Skat	Dansk A, Engelsk C, Samfundsfag C og Matematik B eller Virksomhedsøkonomi B	100	6,4
Katastrofe - og risikomanager	Dansk A, Engelsk B, Matematik C og Kemi C/Fysik C/Biotek A/Geovidenskab A	220	14,0
Personer i alt		1.570	100

Anm: Delene summer ikke til totalen, fordi man kan opfylde flere uddannelsespakker på samme tid. Kravene er set som et minimum, dvs. man indgår også, hvis man har fuldført flere fag eller fag på højere niveau.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Bilagstabel 2. Gennemsnitlig årsløn for fuldtidsansatte lønmodtagere, 25-29-årige fordelt på højeste fuldførte uddannelse

	Antal personer	Gennemsnitlig årsløn, 2017	Gennemsnitlig årsløn, 2020-niveau
Faglært	35.975	359.605	386.478
Prof.bach.	22.682	370.650	398.348
I alt	58.657	363.876	391.068

Anm: Lønmodtagere. Dækker ikke personer der er i gang med en ordinær uddannelse. 25-29 år.

Kilde: AE på baggrund af DST-registerdata.